

Prisstigninger, som gro op omkring dem, men deres lille Pension bliver ved at være lige lille. Jeg har et Par Eksempler her, som synes mig at maatte kunne ægge til Eftertanke. Der er en gammel Skibbygger, som er født i 1829 og har Pensionsret for 36 Aars Tjeneste, han faar i alt i Pension for disse 36 Aars Arbejde 474 Kr. 60 Ø. Der er en anden, der er pensioneret for 20½ Aars Tjeneste; han faar noget mindre, saadan at hans Pensionsindtægt er knap 9 Kr. ugentlig. Naar Pensionisterne endnu have en Rest af Arbejdskraft tilbage, er der mange af dem, som dog slaa sig igennem dermed, idet de kunne bestille lidt ved Siden af. Men naar de som de to, jeg har nævnt her, og flere andre ere ganske arbejdsudgytge, er det umuligt for dem at slaa sig igennem med det, der ydes dem, og ihvorvel jeg ved, at de Pensionsbestemmelser, de leve under, ikke forandres ved min Omtale af dem her, og at de ikke heller kunne komme ind under de nye, vil jeg dog henstille, at man for disse gamle Folks Vedkommende, der ikke ere saa forfærdelig mange, hjælper lidt derpaa. De kunne jo bogstaveligt talt ikke leve af den Pension, de faa, og de ere afskaarne fra at gaa andre Steder hen; til Fattigvæsenet kunne de ikke gaa, Alderdomshjælp kunne de ikke faa, de maa leve af deres Pension.

Jeg vilde saa gerne gøre nogle faa Bemærkninger vedrørende Formændene paa Orlogsværftet; det er ikke angaaende Lønnen i og for sig, den er jo fastsat ved de militære Lønningslove, men det er angaaende forskellige Forhold, som virke uheldigt for dem og i visse Tilfælde kunne beskære deres Indtægter. Der blev ved Militærlovene indført noget, som man kaldte Overhaandværkere. Hvad det er, ved jeg ikke; men jeg ved, det koster Statskassen en Sum af ca. 5—6,000 Kr. om Aaret. Jeg antager, det skal være en Slags Rekruttskole for Formænd og Kvartermænd, men der er ikke mange, der kunne indse Nyttens af dem — det er nu ogsaa Officererne, der have bestemt det, og det er vel derfor, det er blevet saadan. Nu vil man indføre en Bestemmelse derude gaaende ud paa, at der skal være lige mange Kvartermænd og Formænd ved hvert Værksted. Det skulde synes ganske naturligt; men det er det ikke, fordi der netop paa Holmen er den Tradition, at naar en Kvartermænd gaar, bliver en Formænd Kvartermænd, uanset hvor han staa; man har 22 Kvartermænd og 20 Formænd, og det er ganske ligegyldigt, hvor Kvarter-

manden stod, og hvor Formanden staa; han bliver dog Kvartermænd, for der skal være saa og saa mange, og de ældste Formænd have Krav paa at rykke op i Kvartermændslønning. Det er kun et Lønningssspørgsmaal, thi Kvartermænd og Formænd udføre akkurat det samme Arbejde. Nu er det saadan, at paa to af Værkstederne er der kun een Kvartermænd og en Overhaandværker. Der er der altsaa ikke det Mellemed, som kaldes Formænd; naar Kvartermænd gaar væk, bliver pensioneret eller dør, rykker paa de Værksteder efter de rigoristiske Forhold, som der ere indførte, Overhaandværkeren op og springer Mellemedet over. Ja, det kan i Sammenligning med et Statsbudget paa 100 Millioner synes at være ganske lidt at beskæftige sig med; men jeg antager, det kommer an paa at skaffe saa mange tilfredse Mennesker som muligt, navnlig naar det kan ske uden Udgift for Statskassen, og dette er en af de Reformers, som kunne foretages uden Udgift. Avancementsforholdene blive baade som Følge af dette Forhold og paa Grund af andre Ting mindre gode. Det er forekommet, at Formænd have kunnet staa i indtil 27 Aar uden at blive Kvartermænd; saa bleve de pensionerede uden at være komne ind paa den Kvartermændspost, de havde Krav paa. Nu mene Formændene, at da Gennemsnittiden for Avancementet fra Formænd til Kvartermænd er ca. 11½ Aar, kunde der uden Skade for Statskassen og for at tilvejebringe Ligelighed og Retfærdighed overfor dem, der have givet sig til at være Formænd paa Orlogsværftet, indføres en Bestemmelse gaaende ud paa, at hvis de ikke forinden vare rykkede op i Kvartermændstillingen, fik de yngste Kvartermændslønning, naar de havde været Formænd i 12 Aar. Det er, som sagt, en Reform, der ikke kan koste Statskassen noget, i hvert Fald da ikke Hundreder af Kroner, vistnok ingenting, men som kunde tilvejebringe en vis Tryghed og Rohos de Folk derude, og jeg antager dog, at naar en Reform kan gennemføres med saa forholdsvis liden Bekostning som her, vil man ikke vige tilbage derfor. Man forrykker ellers de Forudsætninger, under hvilke disse Folk antages.

Der er et andet Spørgsmaal, som de samme Formænd have fremsat Ønske om at faa afgjort, nemlig angaaende deres Uniform. Det er jo et militært Værksted, men det er et ganske civilt Arbejde, der udføres, og det, de Mennesker ønske, er kun at faa Lov til at være civile; men det